

Kőbányai Hírek

HAVILAP
XXXIV/10. szám
2024. október

Novemberben újra SzakmaFeszt!

Másodjára mutatkoznak be Kőbánya meghatározó munkáltatói. Ezúttal a hangsúly a vállalati, üzleti és helyi kultúrán lesz, a helyszín pedig a KÖKI Bevásárlóközpont. **7. oldal**

Megalakult Kőbánya új képviselő-testülete

Ünnepélyes cikluskezdés

Letették az esküt a Kőbányai Önkormányzat június 9-én megválasztott tagjai. Négy alpolgármester és egy tanácsnok segíti a polgármester munkáját, illetve döntés született arról is, hogy létrejön egy olyan új bizottság, amelynek elsődleges feladata a lakosság részvételének erősítése és a közösségi költségvetés lesz. Interjúnkban D. Kovács Róbert Antal arról is beszél, milyen tervekkel vág neki negyedik ciklusának. **4-5. oldal**

Két keréken

Bringapárbaj és szlalompálya is várta a családokat az autómentes napon az Óhegy parkban. Az Európai Mobilitási Hét keretében BMX-es bemutatón szurkolhattak az ovisok, a bringásokat pedig reggelivel és uzsonnával is várta a két kőbányai kerékpáros szervezet. **16. oldal**

Változó ügyeleti rendszer - 1830!

Ez az a telefonszám, amelyen október elsejétől elérhető az orvosi ügyelet két háziorvosi rendelés között. Az ügyeleti központ a Kerkovits Gyula Szakrendelőben érhető el mostantól. **2. oldal**

Együttműködés a rendezett környezetért

Tucatnyi szervezet összehangoltan lép fel, hogy a Liget Üzletközpont környéke a Körösi sétány végében visszanyerje eredeti funkcióit. Az üzemeltető abban gondolkodik, advent idején fenyő- vagy halvásárt szerveznének ide, de a hétfégi piac is napirenden van. **2. oldal**

Gépparkbemutató

Osztatlan sikert aratott és nagy érdeklődést váltott ki az Óhegy parkban a Kökert bemutatott gépeinek sora. Az egymillió négyzetméternyi zöldterületet gondozó önkormányzati cég gépeinek többsége új, vagyis az elmúlt években szerezték be. Ma már nemcsak fűnyírásra, de gallyzásra, ágaprításra vagy hókotrásra, utcabútorok mosására is megfelelő eszközökkel rendelkezik a város. **12. oldal**

Újrahasznosítástól az állatjólétig

Folyamatosan érkeztek a látogatók a Rottenbiller parkban megrendezett Zöld Családi Napra. A legkisebbeket játékok, a nagyobbacsákat kvizek és érdekes zöld ötletek várták, de itt adták át a környezetvédelemért, környezettudatosságért járó kerületi elismeréseket is. **13. oldal**

A kőbányai származású „delfinkirály” - Tumpek György

15. oldal

Átalakulhat a Liget Üzletközpont környéke

Együttműködés a rendezettebb környezetért

Tucatnyi szervezet képviselői gyűltek össze egy szeptemberi reggelen a Kőrösi sétány végén lévő Liget Üzletközpont egyik épp üres helyiségében. A létesítményt üzemeltető Budapest Vásárcsarnokai Kft. kezdeményezte az üzletközpont bejárását, illetve egy együttműködés elindítását minden, a terület fenntartásában, rendezettségében érintett szervezettel. A tulajdonos Fővárosi Önkormányzat képviselői mellett ott volt Kőbánya polgármestere, D. Kovács Róbert Antal, valamint a Kőbányai Polgármesteri Hivatal jegyzői, közterület-felügyelei, valamint szociális ügyekkel foglalkozó osztályának munkatársai is, de jelen voltak a rendőrség, illetve a hajléktalan emberek ellátásával foglalkozó szervezetek képviselői is.

A tucatnyi szervezet együttműködésének célja, hogy a különböző szolgáltatásoknak, élémiszerboltoknak is helyt adó létesítmény környezetében tapasztalt anomáliákat, deviáns viselkedést, köztisztviselési problémákat, amelyek a hétköznapi használatot hátrányosan érintik, felszámolják. Ahogy elhangzott, a gondot a többi közt az jelenti, hogy ma már naponként akár 10-12 hajléktalansággal élő ember is huzamosan ezen a területen tartózkodik, de meg-

nőtt a kéregetők száma és rendezesek a köztisztviselési, illetve más szabálysértések is. Mind pedig az egész üzletközpont működésére kedvezőtlenül hat, a bérlelők elvándorlását ösztönzi. Az összehangolt együttműködés bejárásával, helyszíni szemlével kezdődött. A bejárást követő egyeztetésen pedig minden fél részéről elsőként a problémák hangzóztak el, amelyekre az egyes szakemberek mostantól közösen kívánnak megoldást találni. Mert abban egybehangzó volt a vélemény, hogy a terület rendezéséhez kevés csak a hatóság felépítés, szükség van a szociális területen dolgozók szaktudására, de fel kell mérni azt is, hogy építészeti megoldásokkal, funkcióhívítással, váltással hogyan lehet ren-

dezettebbé tenni a környéket. Számos gondolat felvetődött, a többi közt az is, hogy az üzletközpontot lekerítik, így a területre (amely egyébként közforgalomnak megnyitott magánterület) éjszaka nem lehetne bejutni. A Budapest Vásárcsarnokai Kft. ugyanakkor mást is tervez: az őszi időszakban a zöld növényzetet rendezik, a későbbiekben pedig a Kőbányai Önkormányzattal egyeztetve piacot is szerveznének ide. Például fenyő- és halvászart az adventi időszakra, de gondolkodnak rendszeres hétfégi piacban is. Ehhez pavilonokat építenének ki, amelyek jelenléte szintén segíthetne abban, hogy visszaszoruljon az életvitelszerű itt-tartózkodás, deviáns magatartás.

Zöld területeken is biztonságban

Fától fáig

Platánok, juhar, szil és örökzöldek fogadják a látogatót a Szent László téren, a kerület központjában. A nyári melegben is jó itt a padokra letelepedni, vagy éppen csak várakozni, de különleges atmoszférát nyújt a zöld környezet advent idején vagy a városi ünnepeken is. A Kőbányai Önkormányzat szakemberek bevonásával éppen ezért – úgy, ahogyan más helyszíneken, például korábban az Óhegy parkban – itt is rendszeresen vizsgálta a fák állapotát. Szükség is van erre, hiszen az egyre sürűbben előforduló rövid, de erős viharok idején ezek akár biztonsági kockázatot is jelenthetnek az arra járókra. Emlékeztetünk, hogy a tavaly augusztusi vihar csaknem 200 fát csavart, döntött ki teljes egészében kerület-szerte, a leszakadó ágak számos autót megrongáltak.

Ide a Szent László téren több mint 170 fát vizsgáltak meg a szakemberek, és arra jutottak, hogy közülük mintegy 15 nem menthető kezeléssel, a kivágásuk és a cseréjük biztonsági lapot) a saját lakásukon látják el a betegeket. Az ügyeleti pontokon hétköznap délután 4 órától este 10 óráig, hétvégén és ünnepnapokon pedig reggel 8 óra és délután 2 óra között háziorvosok fogadják a betegeket, ezután pedig a mentők biztosítják a sürgősségi ügyeletet.

175 éve végezték ki '48 mártírjait

Túlélés és talpra állás

„Nem esett egy csepp eső sem, de nem sütött ki a nap egyetlen pillanatra sem. Igazi nagy gyász volt az emberek szívében, és ilyen sötét, ködös, borult volt az időjárás Arad városának ezen legborzasztóbb, legszomorúbb napján.” A későbbi országgyűlési képviselő, a „magyar Golgota” városában született Oláh Gyula szavai ezek, aki tizenhárom évesen nézte végig a tizenhárom vértanú kivégzését 1849. október 6-án. 175 évvel később, az Új köztemetőben sem sütött a nap, viszont esett az önkormányzat hagyományos megemlékezése idején. A szabadságharcban elesett hősök parcellájában álló kereszt az esőben is kivehető maradt.

A rendezvény szónoka, Radványi Gábor alpolgármester azzal kezdte beszédét, hogy felolvasta az aradi tizenhármak nevét, rendfokozatukkal és az életükkel együtt. A tizenegyet, a Pesten kivégzettet, az első magyar miniszterelnököt, Batthyány Lajost a végére hagyta. És miközben a felsorolást hallgattuk, először döbentünk rá, hogy nagy többségünkkel többet éltünk már. A 42 éves Batthyánynál is.

A tizenhárom közül négy volt csak magyar származású, a másik kilenc német vagy osztrák, szerb, horvát, illetve ör-

mény volt. Volt, aki a haza függetlenségéért harcolt, mást a tisztí becület vagy a forradalmi hevület hajtott. „Ami közös volt bennük, az a magyar ügy felvállalása és szolgálata volt” – hangsúlyozta az alpolgármester. Emlékeztetett, hogy az aradi vértanúk és a parancsnokságuk alatt harcoló honvédek 1849 elejére magukra maradtak. Ahogy Petőfi írta: „Európa csendes, újra csendes, elzúgtak forradalmi...” A magyarok mégsem adták fel, ki-

nevezett Szent Szövetség tagjai össze nem fogtak ellenük. „A magyarok erőssége azonban a történelmük során mindvégig a túlélés és a talpra állás volt”, idézett zárógondolatként egy angol történészt Radványi Gábor. A megemlékezés végén az önkormányzat vezetői, a helyi pártok, nemzetiségi önkormányzatok, civil szervezetek képviselői megkoszorúzták a hősök sírhelyei fölé magasodó keresztet. Amely az esőben is kivehető maradt.

tartottak mindaddig, amíg láttak esélyt a változásra, mindaddig, amíg a saját befolyásukat féltő és ezért a változtatás ellenében fenntartásában érdekelt regionális hatalmak „európai csendőrei”, az úgy-

A POLGÁRMESTER LEVELE

Kedves Kőbányaiak!

14 évvel ezelőtt éppen azon a napon kaptam Önököt bizalmat a kerület vezetésére, amelyen most megalakult az új képviselő-testület. A negyedik ciklus kezdetén pedig azon gondolkodtam el, mi is a legnehezebb, mégis a legszebb és legfontosabb dolog a polgármesteri hivatásban. A városüzemeltetés a hétköznapi ügye, számtalan feltétel adott, legyen szó akár a parkjaink, akár az intézményeink fenntartásáról, karbantartásáról. A felelősség viszont más. Ott nemcsak a máról van szó, vagy éppen a holnapról, hanem leginkább a holnaputánról, a következő generációról, öt éves ciklus helyett évtizedekről. Mindarról, aminek ma alapot építhetünk, bízva abban, hogy utódaink velünk egyetértve folytatják a munkát.

Az elmúlt majd másfél évtizedben arra törekedtünk, hogy „ledolgozzuk” a külvilág sztereotípiáit Kőbányára vonatkozóan. A Hild-díj, a nivódias óvodánk és más intézményeink, vagy éppen az országosan is egyedülálló X-GAIN, azaz a kerületi vállalatokkal való együttműködés révén ma már azt mondhatom, Kőbánya más arcát látja az is, aki csak olvas róla. Az eredmények annak a csapatmunkának köszönhetőek, amelyben oly sokan hittel, szeretettel, teljes szívvel vettek részt, legyen szó akár kőbányai intézmények dolgozóiról, akár a hivatal munkatársairól, akár vezetőtársaimról, akár külső szakemberekről.

Kőbánya különleges adottságai mindannyiunk számára inspirációt, ösztönzést jelentettek. Amire azonban a következő években nagyobb hangsúlyt szeretnék fektetni, abban Önökre számítok. Egy-egy park, játszótér vagy zöldterület felújításáról a szakemberek pillanatok alatt megmondják, hogyan is valósítható meg – azaz megadják a formát. A tartalmát viszont, amitől egy-egy beruházásunk valóban kőbányai lesz, és valóban szerethető, csak Önök tudják hozzátenni. A Kékvirág park közösségi tervezéséből kiindulva és tanulva, több fejlesztési projektben szeretném, ha tevékenyen részt vennének, hozzájárulnának. Éppen ezért közösségi költségvetéssel is tervezek, döntsünk közösen!

Kőbánya számomra az otthon, a város lakói pedig azt a „nagy család” jelentik, amellyel alkalmanként asztalhoz ülve a közös dolgainkat megbeszéljük. Mert úgy lesz végül mindaz, amit megálmodunk, igazán a miénk!

D. Kovács Róbert Antal

Kőbánya polgármestere

Aktualitásainkról a www.facebook.com/kovacsrobertpolgarmester oldalon is olvashatnak!

KŐBÁNYAI ÜGYEK A PARLAMENTBEN

Kedves Barátaim!

Október a szépkorúak hónapja, ilyenkor szeret az országban rendezvényekkel köszöntjük idős honfitársainkat. Köszönetet mondunk, programot szervezünk nekik, virágok kedveskedünk a szépkorú hölgyeknek.

De vajon tényleg megadjuk nekik azt a figyelmet, törődést, szeretetet, amire vágyanak, s amit megadni a mi feladatunk? Nemcsak a családtagoknak, hanem az állami szervezeteknek, s bizony a kormánynak is van ebben kötelessége.

Mi ma a helyzet? Folytatódik a nyugdíjak leszakadása a bérektől, az ideai nyugdíjmelés csak fele a bérek emelkedésének.

A nyugdíjasok vesztesége hatalmas volt az elmúlt években, mert az élelmiszer és az energia ára még az átlagos inflációnál is jobban emelkedett. Márpedig tudjuk, hogy idős honfitársaink főként ezekre költenek. És akkor még nem beszéltünk a sokuk számára megfizethetetlen gyógyszerekről. Tudták, hogy a nyugdíjasok nagy része havi 20-30 ezer forintot költ avényköteles gyógyszereire?

A következő nyugdíjmelés mértéke a (papíron) várható éves inflációval megegyezően 3,2 százalék körül alakulhat.

Ez a kisnyugdíjasok, de még az átlagnyugdíjban részesülők számára is tragédia.

Olyan nyugdíjprogramra van szükség, amivel az idősök nem csak választáskor fontosak.

A nyugdíjasok nem egy „szociológiai halmaz”, nem számok egy táblázatban. Ők a szüleink, nagyszüleink, szomszédaink, tanáraink. Emberek, akik egy hosszú élet őszi napjait nyugalomban, biztonságban, szeretetben szeretnék eltölteni. Ami szerintem egyik legalapvetőbb joguk.

Dolgozom azért, hogy szebbé és könnyebbé tegyük számukra. Barátsággal és az idősök iránti tisztelettel:

Arató Gergely

Arató Gergely országgyűlési képviselő

Oda is, vissza is - ahogy Önök kérték!

Október 5-től mindkét irányban érinti a 75-ös troli tesztvonala a Szent László teret. A módosításról a BKK az eddigi tapasztalatok és utasok visszajelzései alapján döntött. A tesztüzem egyébként azt igazolja, hogy a trolik akkumulátorai a nyári hőségben a klímaberendezések intenzív használatával mellett és az iskolai időszakban is jól bírják a felsővezeték nélküli szakaszt, és naponta több száz utas átszállás nélkül továbbutazik az új szakaszon, így a járat számukra már most gyorsabb és kényelmesebb eljutást biztosít Kőbányáról a Városliget és Újlipótváros irányába. A troli tesztüzeméről, az útvonalról és menetrendről indított társadalmi egyeztetésen a BKK tovább-

ra is várja az utasok véleményét. A kérdőívet a BKK honlapján a

Döntsünk közösen fül alatt lehet elérni.

1830 - Így változott az ügyeleti rendszer!

Vidéken már korábban, Budapesten október elsejétől változott az orvosi ügyeleti rendszer. 1830 - ez az a telefonszám, amely a fővárosban a nap 24 órájában elérhető, és akkor kell hívni, ha nincs háziorvosi rendelés, és az egészségügyi probléma nem halasztható a következő háziorvosi rendelésig. Ezt a telefonszámot hívva a mentőszolgálat szakembere felméri a beteg állapotát, telefonos tanácsadást nyújt, ellátóhelyre irányítja, kiküldi az ügyeletet orvosot vagy szükség esetén a mentőt. Életveszély esetén továbbra is a 112-t kell hívni!

Budapesten 15 helyszínen alakították ki ellátóhelyeket, Kőbányán ez a Bajcsy-Zsilinszky Ügyeleti Központ a Maglódi úton. A Kerkovits Gyula Központi Rendelőintézetben, azaz az S épületben, a második emeleten helyezték el, az útvonalat a bejáratától végig táblával jelzik.

Három fővárosi helyszínen van gyermekek ellátó ügyelet, ezek a Heim Pál gyermekkórház, a Szent János kórház és a XIII. kerület Révész utcai rendelő. Ezeket kívülről pedig 14 mobil ügyeleti egység működik a fővárosban, amelyek szükség esetén (pl. mozgáskorlátozottság, súlyos ál-

Megalakult Kőbánya új képviselő-testülete

Ünnepélyes cikluskezdés

Megszoktuk, hogy „páholyból” követjük a képviselő-testület üléseit, most viszont állóhely jutott csak. Bár időben érkezünk, a székeket elfoglalták a hozzátartozók, a protokollvendégek és a képviselő-testület bizottságainak külsős, tehát nem képviselő tagjai. A képviselők maradtak a tárgyalóasztalnál, de más összetételben, mint az elmúlt öt évben, amikor Kőbányán az országos politikában ellenzékben lévő pártok adták a többséget, a kormánypár-

tok pedig a polgármestert. Június 9-én a választók „keverték a lapokat”, így 2029-ig a Fidesz-KDNP csapata kapott többséget a városvezetésben. 17 mandátumból 11-et nyert el a pártszövetség, a Demokratikus Koalíció (DK) és az MSZP 2-2 képviselőt, a Momentum, illetve a kőbányai önkormányzat politikába most belépett Mi Hazánk pedig 1-1 főt delegálhatott a most alakult képviselő-testületbe, amelyben a többség oldalán is találunk újoncokat. Dr. György Ben-

ce István, aki Kőbánya első polgármesterének, dr. György Istvánnak a fia, első ciklusát kezdte meg önkormányzati képviselőként, miként Hegedüs Réka és dr. Péter Norbert is, aki kerületfejlesztési és környezetvédelmi tanácsnoki megbízást kapott. Ő egyébként csak képviselőként újonc, bizottsági munkában külsős tagként eddig is aktívan részt vett. Szintén a Fidesz-KDNP-frakció tagja Gál Judit, ő visszatérő, 2010–2019 között volt már képviselő.

A polgármester, D. Kovács Róbert Antal a negyedik városvezetői ciklusát kezdte meg, munkáját a továbbiakban is négy alpolgármester segíti. Közülük ketten, Radványi Gábor és Weeber Tibor ugyancsak 2010 óta töltik be posztjukat, előbbi a következő években is a költségvetés tervezését, illetve az önkormányzat tulajdonosi jogainak gyakorlásával kapcsolatos döntéseket felügyeli, utóbbi pedig változatlanul a szociális területért felel. Pártársuk, dr. Mátrai Gábor a városvezetésben új szereplő alpolgármesterként, a szakterületén viszont nem az, hiszen az elmúlt tíz évben ő vezette a közművelődéssel, közoktatással, ifjúságpolitikával foglalkozó önkormányzati bizottságot. Az MSZP-s Somlyódy Csaba a választói szavazatarányokhoz igazodóan a Fidesz-KDNP többsége mellett is városüzemeltetésért felelős alpolgármester maradt.

A Kőbányai Önkormányzat képviselő-testülete, 2024-2029

D. Kovács Róbert Antal
polgármester

Dr. Mátrai Gábor Imre
alpolgármester

Radványi Gábor
alpolgármester

Somlyódy Csaba
alpolgármester

Weeber Tibor József
alpolgármester

Ács Andrea
képviseelő, a Kerületfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság elnöke

Dr. György Bence István
képviseelő, a Jogi és Közrendvédelmi Bizottság elnöke

Gál Judit
képviseelő, a Közművelődési Bizottság elnöke

Hegedüs Réka
képviseelő

Dr. Horváth Márk
képviseelő, a Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága elnöke

Kovács Róbert
képviseelő

Molnár Róbert
képviseelő, a Gazdasági és Pénzügyi Bizottság elnöke

Mustó Géza Zoltán
képviseelő, a Közjóléti Bizottság elnöke

Dr. Pap Sándor
képviseelő

Dr. Péter Norbert
képviseelő, kerületfejlesztési és környezetvédelmi tanácsnok

Stemler Diána
képviseelő

Vékony Csongor Levente
képviseelő

Interjú a régi-új polgármesterrel, D. Kovács Róbert Antallal

A részvételiség éveei jönnek

– Fejéből mondta a hivatali eskü szövegét?

– A biztonság kedvéért nem, bár ment volna, és nem elsősorban azért, mert negyedszer tettem polgármesteri esküt. A munkám során sok eskütételen veszek részt, így aztán rögzült bennem a szöveg.

– A négyből három alpolgármester, Radványi Gábor, Somlyódy Csaba és Weeber Tibor szintén „rutinos eskütevők”, dr. Mátrai Gábor Imre viszont új szereplő a városvezetésben. Mi az ő felelősségi köre?

– A leghangsúlyosabb az ifjúságpolitika, hozzá tartozik továbbá az óvodák, illetve a Kőrösi Kulturális Központ felügyelete is. Alpolgármesterként tényleg újonc, a szakterületén viszont rutinos, bizottsági elnökként tíz éve foglalkozik közművelődéssel, közoktatással, ifjúságpolitikával.

– Dr. Péter Norbert kerületfejlesztési és környezetvédelmi tanácsnok is a hivatali munkával ismerkedik. Ő természetvédelmi mérnök és a környezetvédelem tehát adja magát, de mit vár tőle a kerületfejlesztésben?

– Azt, hogy bevonja a Kőbányán élőket, dolgozókat, a nálunk aktív civil szervezeteket a közös gondolkodásba, legyen szó vízióról vagy napi problémák megoldásáról. Ebben segítségére lesz az újonnan létrehozott Társadalmi Kapcsolatok Bizottsága.

– Azaz erősíteni kell a részvételi demokráciát?

– Igen, hogy a közösségi média kommentszekciói mellett az önkormányzati kezdeményezésű fórumokon is aktívabb legyen a véleménycsere. Egy mintaprojektet már túl vagyunk, a Kékvirág park megújítását közösségi tervezés előzte meg a most lezárult ciklusban.

– És az új ciklusban milyen fejlesztési projektekre szólhatnak majd bele az itt élők?

– A teljesség igénye nélkül: a tágan értelmezett városközpont, a Szent László tér, a Kőrösi sétány és a Vásárló utcai lakótelep közterületeinek megújítását nem halogathatjuk tovább, ahogy a Csajkovszkij park, a Mély-tó, illetve az Óhegyi négyemeletesek környezetének rehabilitációját sem. Van feladatunk a bölcsődéink, óvodáink és a Kőrösi Kulturális Központ korszerűsítésében is. A döntés-előkészítés során kikérem majd a képviselők, a Polgármesteri Hivatal, az önkormányzati cégek és az önkormányzati intézmények véleményét, hogy szakszerveink rangsorolhassuk a projekteket.

– A részvételiség együtt jár a közösségi költségvetés bevezetésével is, amelyben lakossági ötletek alapján valósít meg a város kisebb-nagyobb fejlesztéseket?

– Terveztem ezt is. **– Fővárosi mintára?** – Én a gyors és hatékony megvalósításban hiszek. Itthon és külföldön is találtam jó példákat, jellemzően a kisebb települések gyakorlatában.

– Nagyobb „részvételiségre” számít a képviselő-testület munkájában is? Nekünk is feltűnt, és Ön is rendszeresen szóvá teszi, hogy alig van vita az üléseken.

– A viták alapkérdése rendszerint a miért, miért így vagy miért úgy. A higgadt, érveken alapuló vita segíti kibeszélni a dolgainkat, oldja a feszültséget, kimozdít a komfortzónából, és frissen tartja az elmét.

– Miről remél disputát a következő években?

– Például az óvodai hálózat jövőjéről. Tartósan kevesebb a gyermek, mint a férőhely. Mi legyen a kevésbé kihasznált óvodákkal? Vagy mi legyen a Mázsa térrrel,

ahol az állam végül nem épít sportkomplexumot? Legyen belőle közpark, vagy a magántőke fejlesszen a területen? Említhetem az S1-et, a sörgyár egykori 1-es telepét is, amely „felkerült végre a térképére”, új funkciója építészhallgatókat is foglalkoztat. Ők is vegyes, tehát közösségi célokat is szolgáló hasznosításban gondolkodnak, ahogy egyébként én is. A piaci logika, természetes módon, megtérüléssel számol, az önkormányzat viszont nem engedhet „kimazsolázást”, különben a „rozsdá” velünk marad.

– Lépjünk az önkormányzati-ság helyi szintjéről a fővárosra. A kerületi polgármesterek már nem tagjai automatikusan, hivataluknál fogva a Fővárosi Közgyűlésnek, így Ön sem. Nehézebb válik a kőbányai érdekek érvényesítése a belvárosban található Városházán?

– Tízennégy éve vagyok polgármester, meglehetősen gazdag a telefonkönyvem... Megjegyzem, Somlyódy Csaba alpolgármester is, akinek szintén kiterjedt fővárosi kapcsolatai vannak. Természetesen keressük a párbeszédet a Közgyűlés új szereplőivel, mert a kétszintű önkormányzatiságból következően sok a közös ügyünk: a közlekedés, a hajléktalanellátás vagy a Népligethez kapcsolódóan a közbiztonság, hogy a legfontosabbakat soroljam. A Népliget esetében már az is nagy eredmény lenne, ha a főváros együttműködésével normális viszonyokat tudnánk teremteni Budapest legnagyobb közparkjában.

– Végül nézzük a „legfelső szintet”, a kormányzati beruházásokat. 2026-ban indul a repülőtérre vezető út átépítése, amely Kőbányát is érinti. Ismerik a terveket?

– A beruházás előkészítését az időközben megszüntetett Budapesti Fejlesztési Központ kezdte el, és intenzív egyeztetést folyta-

tott minden érintettel, így velünk is. Bár a konzultációk megirattak, a tervezés teljes folyamatára nincs is rálátásunk, a ránk vonatkozó elképzelésekről továbbra is tájékoztatnak minket.

– A kritikus pont a Kőér utcai vasúti átjáró. A látványterv alapján a Kőér utcát 2 x 2 sávosra szélesítenék az Üllői út és a Vaspálya utca között, a közúti járműveket átvezetnék a sínek alatt, majd ráterelnék a Győmrői útra, azaz a megnövekedett forgalom nem zúdulna rá Óhegyre.

– Amivel teljesül az egyik fő elvárásunk, az, hogy a Kőér utcából ne legyen városi autópálya a sűrűn lakott szakaszon. A későbbiekben akkor lehet szükség újratervezésre, ha megépül a Galvani híd, mert az érdemi forgalomnövekedést okozna. De ezt a projektet a miniszter felfüggesztette.

– A Közlekedési Múzeum székelyhelyét pedig áthelyezte Debrecenre.

– Bennem továbbra is él a remény, a debreceni helyszínt egye-

lőre esetlegesen gondolom, még az ötletpályázat eredményét sem ismerjük, a tervpályázatot pedig értelemszerűen ki sem írták. Ha az előkészítés folyamatát szakszervein viszik végig, akkor megvalósíthatósági tanulmány is készül, amely tárgyalja a helyszínváltás kihatását a látogatói létszám alakulására. Így elképzelhető, hogy a döntéshozó végül belátja, hogy az Északi Járműjavító Dízelcsarnoka az ideális helyszín. Én ebben már ma is biztos vagyok!

Z generáció a munkaerőpiacon**„Faltörő kosok”**

„A Z generáció tagjai falnak mennek a munkától, stresszesek és hamar kiégnek”. Ezzel a címmel jelent meg tavaly egy nemzetközi felmérés eredményeit ismertető újságcikk. Mi pedig ennek a címmel az ismertetésével indítottuk interjúnkat a Richter és a Bosch által szervezett, a Z generációt fókuszba helyező Innovátorok Napján Erdei Katalinnal, a Richter Gedeon Nyrt. HR-igazgatójával, és Somogyi Andrással, aki a Bosch-csoport humán erőforrásért felelős alelnöke Magyarországon és az Adria régióban.

Somogyi András (Bosch-csoport)

- Igaz a felolvasott állítás?
- Nem szeretem a megbélyegzést, a HR területén szerzett tapasztalataim ugyanis azt mutatják, hogy minden generációban megtalálható mindenféle ember. A Z-ben is vannak céltudatos, lojális kollégák. A munkavállalói attitűd inkább fakad a személyiségből, az pedig egyénfüggő, és erősen meghatározza a szocializáció, az, hogy ki mit hozott otthonról és az iskolából.

- Másként kérdezem: vannak-e a szocializációból adódó közös jellemzői a Z-nek?
- Az idősebbeknél fogékonyabban a klímaváltozás kihívásaira, és jobban zavarja őket, hogy 2024-ben is léteznek még gyógyíthatatlan betegségek. Mindkét érzékenységük generációs stresszfaktor, ám egyben innovációs hajtóerő is.

- Inkább csak érzékelik ezeket az egyébként globális problémákat, vagy meg is akarják oldani?
- A magyarok büszkén hirdetik, hogy mindenre találnak megoldást. A korábbi generációkban ez a hozzáállás még nagyon benne van, a Z-ben kevésbé, ők már nem bányák, ha a problémát más oldja meg. Szerintem ez az elmozdulás is összefügg a szocializációban történt változásokkal, például a gyermeknevelés „demokratizálódásával”. A problémamegoldásban tehát inkább várunk támogatást a munkáltatótól. Egy hosszú távra tervező nagyvállalatnak pedig, amilyen a Bosch-csoport is, elemei érdeke megadni ezt a támogatást, hiszen az idő múlásával a Z generáció

egyre meghatározóbbá válik a munkaerőpiacon.

- Mit jelent ez a gyakorlatban?

- Többféle megoldást is kínálunk, az eredőjük azonban közös, a közös eredő pedig a vállalati kultúra. A Bosch hagyományosan szociális gondolkodású vállalat, nálunk az ember volt, van és lesz is a központban, legyen szó munkavállalóról vagy végfogyasztóról. A konkrétumokra kitérve: kapcsolatban állunk egy független, külső tanácsadó céggel, amelytől a Z generáció tagjai is kérhetnek segítséget lelki, mentális vagy életvezetési kérdésekben. A belső szabályzatainkat rendszeresen frissítjük, kivéve belőlük az elavult és az esetlegesen stresszt fokozó részeket. A vezetők kiválasztása, illetve az előmeneteli rendszer speciális képzésekhez kötött. A vezetőink „beszélgetősek”, ezt a befo-

gadó légtört a Z generáció különösen igényli, mert az tény, hogy ők mentornak, és nem „parancsnoknak” tekintik a főnököket.

- A munka világában sem csak stresszfaktor létezik, hanem időfaktor is.

- „A „szűk keresztmetszet” valóban az idő, a határidők jelentik. Mi arra is felkészítjük a vezetőinket, hogy az időt is képesek legyenek menedzselni.

- Ugyanilyen fokú volt az Y-ban és az X-ben a „mintaövezési hajlandóság” akkor is, amikor a Covid idején egyik napról a másikra kellett áttermi home office-ra?

- Lényegében igen, csak megfordult a sorrend, akkor a Z generáció adott azonnali támogatást az Y-nak és az X-nek a digitális készségek fejlesztésében. Ennek az egymásrautaltságnak a felismerése nagyon erősítette a kölcsönös tisztelet kultúráját.

- A Z generáció tagjai a „dotkomforradalom” első gyermekei. Érződik?

Erdei Katalin (Richter)

- Igaz a felolvasott állítás?

- Hamis, mert általánosít, a Z generáció pont úgy áll az innovációhoz, mint pályakezdő korában az Y és a Z. Mély szakmai tudása nincs, nem is lehet, van viszont lendülete, mi több, bátorsága kiállni önmagáért, ami érdemi újdonság a korábbi generációkhoz képest.

- Az érdeklődésükben ők a munka világában „fáltörő kosai”?

- Ők az elsők, akik nyíltan ki merték mondani, hogy számukra fontos a munka és a magánélet harmonikus egyensúlya. Ahogy ezt megfogalmazták, azonnal felsorakozott mögéjük az Y és a Z generáció. Mert mint a kutatókól azóta kiderült, az említett egyensúlyra az idősebbekben fokozottabb az igény, hiszen gyermekeik, sőt unokáik is vannak, csak az eltérő szocializációjuk miatt eddig hallgattak róla. Amikor elkezdtem dolgozni, én is azal hitegettem a munkáltatót, hogy nagymamák hada áll otthon készenlétben.

- Ugyanilyen fokú volt az Y-ban és az X-ben a „mintaövezési hajlandóság” akkor is, amikor a Covid idején egyik napról a másikra kellett áttermi home office-ra?

- Lényegében igen, csak megfordult a sorrend, akkor a Z generáció adott azonnali támogatást az Y-nak és az X-nek a digitális készségek fejlesztésében. Ennek az egymásrautaltságnak a felismerése nagyon erősítette a kölcsönös tisztelet kultúráját.

- A Z generáció tagjai a „dotkomforradalom” első gyermekei. Érződik?

- Igen, az összpontosítás, a fókuszált figyelem rövidebb ideig tart náluk. A gyógyszeripar ezért extra kihívás számukra, hiszen egy molekula kifejlesztése sokáig tart. A világsikernek számító cariprazint a 2000-es évek elején fedezték fel a kutatóink, és 2016-ot írtunk, amikor a hatóanyagot tartalmazó gyógyszert forgalmazni kezdtük.

- És a HR számára extra kihívás a Z generáció?

- Kihívás. Extra kihívást a HR-ben az jelent, hogy a különböző generációk sajátosságai összeadódnak. A Z esetében önmagában előny, hogy beszél az elvárásairól, mert így a HR-nek nem kell „gondolatolvasással” foglalkoznia, gyorsabban indul el tehát konstruktív párbeszéd munkáltató és munkavállaló között. Ugyanakkor a Z tagjai váltani is mernek. Mivel globalizált környezetben nőttek fel, nem országban, hanem világban, és nem egyben, hanem társadalomban gondolkodnak. Ezért, ha azt látják, hogy másnál nagyobb esélyük van a munkájuk révén nemzetközi hatást elérni, akkor lépni fognak.

- Nemzetközi hatás szempontjából a Richter vonzó munkáltató.

- Kétségtelen, hogy nem kell lasszó a toborzáshoz. A Richter multinacionális nagyvállalat, ötven országban van jelen. Bejártatott brand, a hatása világszintű, és nemcsak a kutatás-fejlesztésben, hanem a gyártásban is. Ráadásul nálunk az innovációs környezet stabilitással párosul, mert gyógyszerre a jövőben is szükség lesz.

Kerületi javaslatok a társasházak nyugalmaért

Közrendvédelem-vállalkozásszabadság: 0-1. Egy alkotmánybíróági határozat szabadon árusíthatóvá tette a szeszes italt a társasházak aljában lévő üzlethelyiségekben – legyen az kiskocsmá, kisbolt, büfé vagy utcai ételre specializálódott étterem. Kőbányán eddig létező jogszabályi korlátozás, a közösségi együttes alapvető szabályairól szóló önkormányzati rendelet a társasházak lakóközösségeire bízta ezt az életminőséget is befolyásoló döntést, sze-

szes italt a társasházakban lévő üzlethelyiségekben csak akkor lehetett forgalmazni, ha erre a társasházi közgyűlés áldását adta. A környék nyugalma, illetve a közrend védelmében ugyanilyen szabályozást fogadott el Újbuda képviselő-testülete is korábban. Az Alkotmánybíróóság azonban a XI. kerületi rendelet vonatkozó passzusát alaptörvény-ellenesnek minősítette és megsemmisítette, azzal érvelve, hogy a vállalkozás szabadsága alkotmányos alap-

szes, amely korlátozható ugyan, de csak törvényben, egy önkormányzati rendelet pedig értelemszerűen nem az.

Az Újbudára vonatkozó döntéssel Kőbányát is „találta érte”, a X. kerület képviselő-testületének így nem maradt más választása, mint hatályon kívül helyezni saját szabályozásának vonatkozó passzusait. Ezek közül kétségtelenül a szeszes ital árusításának korlátlan szabadsága a legkényesebb kérdés, ugyanakkor nem az egyetlen. Nincs a továbbiakban akadálya annak sem, hogy társasházi üzlethelyiségben diszkrét nyisson valaki, hogy a kiskocsmában hajnalig szóljon a zene, hogy a boltos 22 óra és 6 óra között raktározza el az éjszaka kiszállított árut, miként annak sem, hogy be-

jelentéshez kötött ipari tevékenységbe kezdjen egy vállalkozó – ilyen például a bútorgyártás.

A városvezetés a várható következményekkel tisztában van, ezért él is az egyetlen megmaradt eszközzel, az úgynevezett feltejtéssel. A képviselő-testület a többi közt arra tesz javaslatot a kormányknak, hogy a társasházi törvény úgy módosuljon, hogy engedélyköteles legyen a szeszes ital forgalmazása. És ne csak a kisboltok, hanem a dohányboltok, trafikok vonatkozásában is hasonló legyen a szabályozás. Ezáltal ugyanis az engedélyezési hatósági eljárásban a társasházi lakóközösségeknek beleszólási joguk lenne egy, a mindennapjaikat érintő kérdés rendezésébe.

Másodjára mutatkoznak be Kőbánya meghatározó munkáltatói**Novemberben újra SzakmaFeszt!**

Idén november 13-án második alkalommal várják a látogatókat a Kőbányai SzakmaFesztre, ahol az érdeklődők nemcsak a kerület gazdag, változatos munkáltatói arcát ismerhetik meg, hanem a meghatározó cégek vállalati és üzleti kultúráját, valamint a kerületi kulturális életet. A helyszín ezúttal a KÖKI Bevásárlóközpont, ahol olyan nemzetközi szinten is ismert, Kőbányát otthonuknak tekintő vállalatok mutatkoznak be munkáltatóként, mint az Aalberts, a Bosch, a Ceva-Phylaxia, a Continental, a Dreher, az Egis, a Hungaropharma vagy a Richter, de munkáltatóként jelenik meg a Kőbányai Önkormányzat is. A felsorolás több mint száz szakmát és több mint ezer pozíciót, illetve számtalan fejlődési lehetőséget takar.

A Kőbányai SzakmaFesztet az országosan is egyedinek számító kerületi szektorközi együttműködés, az X-GAIN hívta életre. A Kőbánya Gazdaságfejlesztési és Innovációs Tanácsot, azaz az X-GAIN-t tíz kiemelt nagyvállalat és a városvezetés összefogása hívta életre 2022 tavaszán. Azóta az összefogás bővült, ma már számos területen indult közös gondolkodás helyi megoldásokra az infrastruktúrától és mobilitástól kezdődően az egészséges életmódot és önkéntességet támogató programokon át a helyi innováció és startupkultúra, valamint a hivatásválasztás elősegítéséig. Kiemelt terület a kerületi cégek közötti együttműködés, kommunikáció és fejlesztési koordináció.

SZAKMAFESZT

Fókuszban a karrier- és kultúraépítés

9 VÁLLALAT 100+ SZAKMA 1000+ POZÍCIÓ

2024. 11. 13. (szerda) 10:00-18:00

KÖKI Bevásárlóközpont, Emelet (2. szint)

A BELÉPÉS INGYENES!

ÜZLETI KULTÚRA

HELYI KULTÚRA

VÁLLALATI KULTÚRA

Cégek:

Támogató:

Szervezők:

Kedvtelésből verselő

Szabadság, szerelem - egyenruhában

Gyűlölök kézni, ő mégis megelőzött. Tudja, hogy „szögletesnek” tartják. De azt is, hogy „kötött pályáján” ez inkább előny. Amúgy színes személyiség: rendőr alezredes gépjárművezető szakoktatói, vezetés-technikai tréneri papírral, hit-tanári diplomával és egy másik, szintén „mundéron” túli végzettséggel. Beszélgetés a „kedvtelésből verselő” Molecz Krisztiánal, a Köbányai Írók, Költők Egyesületének friss kötetes tagjával, aki a közeljövőben könyvbemutatót tervez Köbányán.

- Kedvenc költője?
- Karafiáth Orsolya.

- Mit szeret benne?
- A lazaságot, az extravaganciát. A „másik” éneket, az egyenruhán túlit.

- És a nem kortársak közül?
- Ady, közel áll hozzám a szenvedélyes melankóliája.

- Szerelmes vers volt az első költeménye. Szerelem és melankólia? Tűz és víz.
- Héja-nász az avaron... A szerelemben, ha szűken értelmetlen melankólia nem is, szomorúság időnként vegyül. A létünkre összességében igaz a kettőesség, ezért is lett a kötetem címe az, hogy Libikóka, az alcíme pedig Könnyes és könnyed verseim.

- Honnan fakadnak a könyvek?
- Saját megélésből: sok romantikát eltemettem, köztük a szüleimet. A születésünkkor kaptam „hátizsákot” nemcsak esőcseppek, könnycseppek is áztatják. A leírt könnycseppeim másokat is megindítanak. Egyszer felolvastam egy kollégámnak az egyik verset, a szerelem elhomályosult, majd sírni kezdett.

- Szokott temetőben sétálni?
- Kérdezi vagy érzi?
- Érzem.
- Télen-nyáron. Most itt van az ősz, az sem baj, ha szítál az eső.

- Gondolkodik vagy nézelődik is közben?
- A kettőt együtt. Ha látok egy bekeretezett, aprócska fotót a sírkövön, megállok, és azon mélyezem, hogy milyen ember lehetett az, aki ott nyugszik, milyen örömei, bánatai, félelmei voltak. Foglalkoztat az elmúlás feldolgozása, nyilván ezért is végeztem el egy gyász-csoportvezetői képzést.

- Gyakorolja?
- Rajta van a bakancslistámon.

- Mint a hittan tanítása?
- Most még arra sincs időm.

- Katolikus?
- Olyan katolikus, aki nyitott más felekezetekre, vallásokra.

- És olyan katolikus, aki a világi feyelembe találta meg a hivatását. Hogyan lett rendőr?
- Nincs benne családi mintakövetés. Tizenhét évesen a belvárosban sétáltam, és egyszer csak az egyik kapitány-ság személyügyi osztályán találtam magam. Ennek 33 éve már. Járőrként kezdtem, nyolc éve pedig közlekedési ismereteket tanítok a Rendőrségi Oktatási és Képzési Központban. Kevésbé hivatalosan: a magyar Rendőrákadémián.

- Örökny hatása vagy egyéb okok miatt ír egyperces novellákat?
- Utóbbi. Gyorsul az idő, a mai ember nem feltétlenül olvas el hosszú szövegeket. Megjegyzem, én sem.

- Hatni akar az, aki kötetbe rendezi az írásait.
- Nyilván, nem az asztalfióknak írok, de nem vagyok grafo-mán. A kötetben szereplő írások

sok „megmértettek, és nem találtattak könnyűnek”. A „szűrő” nem én voltam, olyan műveket adtam közre, amelyeket előzőleg a szakma megjelenésre érdemesnek talált egy-egy irodalmi antológiában.

- „Simogatja” a sorokat?
- Van, ami úgy marad, ahogy

először leírtam. És akad szöveg, amelyet hónapokig finomított.

- Komfortzóna: divatos kifejezés manapság. Belül van vagy kívül, amikor ír?
- Zónán belül. A zónán kívüliség számomra a diszkomfort világa, ahol ezért alkotni sem tudok.

Kortárs hangok

Példátlan est a zeneiskolában

A hűmmögés biztos jele annak, hogy az újságíró olyan téma talált meg, amelyről hiányosak az ismeretei. A Kroó György Művészeti Iskola zeneszerző oktatóival készített interjúkban sok a hűmmögés. Mert a gímiben pont úgy jártunk a kortárs komolyzenével, mint 1956-tal. Egyszerűen nem jutottunk el odáig. Az énektanárunk amúgy nyitott volt ránk, még a Metallica-ba is belement, amely kortárs ugyan, de nem a klasszikus fajtából. Szóval, én is úgy voltam napjaink komolyzenéjével, mint egy hétköznapi ember. Idegenkedtem tőle, mert nem értettem. Szabó Barna ki is hallotta az egyik kérdéséből ezt a távolságtartást. Aztán amikor az ösleményről kezdtünk beszélgetni, jött az első felismerés.

Az, hogy a zeneszerzők indulása még műfajfüggetlen. Egyszer csak jön „egy kattanás”, jellemzően a gyermekkor és a kiskamaszlét határán, amikor ők is elkezdik önmagukat keresni. Barna ezt az „aha-élményt” a Csendes éj keletkezésének történetét bemutató filmhez köti. James Hetfield pedig, hogy a Metallicánál maradjunk, az Aerosmithhez.

A folytatásban, a zenei út megválasztásában már benne van a személyiség. Szabó Barna vonósnégyest komponált tizenévesen, nem pedig gitárfutamokat. Őt nem Angus Young vagy Billy Gibbons inspirálta a 20. századból, hanem Sosztakovics, Sztravinszkij és a magyar Vajda János, aki a Zeneakadémián volt a mestere. Szerzőként egyszer ka-

csintott csak ki a könnyűzenére, irt egy dalt Máté Péter stílusában, de mint mondta, túl klasszikus lett. Ő a kötött formákat kedveli, amibe műfajként a dzsessz sem fér bele. A dzsessz egyes elemei azonban nagyon is megmozgatják a fantáziáját.

Noha a kötöttséget többször is említette, nem merevséget értett alatta. Mert azt is ő mondta, hogy a rossz darab biztos receptje, ha a szerző „takkra” azt kottázza le, amit eltervezett. Ehhez a gondolathoz kapcsolódott az est egy másik szerzője, Megyeri Krisztina, amikor arról beszélgettünk, hogy belelódott az est egy másik szerzője, Megyeri Krisztina, hogy az interpretációt a zenészekre bizza. A műveire ő is „élő szövegként” te-

kint, ezért még a próbák során is kész a módosításra. Tőle jött a második felismerés: a kortárs zene és a sikerélmény összefüggése. Mint mondta, egy nyolc-tíz éves növendék, aki igazából még a hangszerelemmel kezdte, könnyebben megszólaltat egy effekt-szerű motívumot, mint egy vere-

zőm arra, hogy zenekritikával lépjek olvasóink elé. Ezért annyit írok csak, hogy a Kroó első kortárs zenei koncertjén nem effektel hangzottak el, hanem inspiráló hangzású zeneművek, Megyeri Krisztinától, Vitus Esztertől, Molnár Viktortól és Szabó Barnától. Az ötlet dr. Széll Rita igazgatóé volt, aki szeretne volna közelebb vinni az iskola zeneszerző oktatóinak művészetét a hétköznapi emberekhez. Ebben a Nemzeti Kulturális Alap is segítette azzal, hogy támogatta a koncert megrendezését.

Magángyűjtemény közszemlére

Kisautók a nagyközönségnek

Idén ötven, de még mindig kíváncsok. Az első volt mindketünknek, az övé piros, az enyém szürke, és az övé még megvan. Olasz dizájn – Giugiaro mester (műve), német erőforrás. A Bogár óta talán az egyetlen ikon az alsó-százszországi gyártótól. A modell nem is kérdés: Volkswagen Golf I, amely 1974-ben debütált nagyban. Nálunk kicsiben is kincsek számított, apám lepött meg vele '81-ben, amikor – meglepetésre – kiengedték az NSZK-ba. És tényleg belefért a családi méretű gyűfásdobozba, mert egy valódi Matchboxot az ember nyilván bevitt az iskolába, hogy eldicsekedjen vele.

A legenda szerint amúgy azért lett Matchbox a márka neve, mert az 50-es évek elején a brit iskolákba csak akkora játkéteket lehetett bevinni, amely nem volt nagyobb egy gyufáskatulyánál. (A matchbox tükröfordításban gyűfásdobozt jelent.) Egy kis modellortó nével: az első sorozat nem autót, hanem munkagépet, egy úthenger. De mivel Angliáról van szó, a biznisszt egy ló vontatta

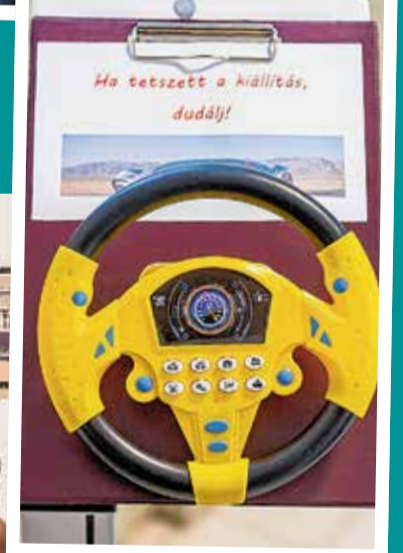
jármű lendítette fel, II. Erzsébet királynő koronázási hintójának kicsinyített mása. Később, persze, jöttek az autók, például Maigret felügyelő Citroëne vagy a termékmegjelölésben egyébként is gazdag James Bond-sorozat BMW Z8-asa.

Dr. Mátrai Gábor tematikusan állította össze a Helytörténeti Gyűjteményben megtekinthető kiállítást, amelyben „vendégarabok” is láthatók a képviselő baráti körének gyűjteményeiből. A Citroën Traction Avant, a világ első olyan

önhordó karosszériájú, elsőkebet-meghajtású kocsija, amelyet tömegesen gyártottak, a „pionirok” között kapott helyet, míg Pierce Brosnan bajor kabriója a filmes vitrinben látható – egyebek mellett az egyik Batmobile társaságában. És ha már tematika, a „keleti blokk” – Lada, Skoda, Volga, Wartburg – járgányai saját szekrényt kaptak, a modelleket a ma már kinnak számitó, eredetileg hongkongi Welly gyártja.

Nosztaglia ide vagy oda, az NDK-ban 1974-ben az egymilliomodik 601-es Trabantnak

retaránnyal dolgozó olasz Buragótól. És ha már Porsche és Köbánya: a kiállítást Cserháti Zsuzsa Charlie-val közös slágerre, a Száguldás, Porsche, szerelem dallamára nyitotta meg Györfly László, a Kőrösi Kulturális Központ igazgatója. Ő és Verbai Lajos, a Helytörténeti Gyűjtemény vezetője is szériában gondolkodik, szeretné, ha más magángyűjtők is kiállítanak a személyes „múltjukat”, amelyet Verbai Lajos nyilván a jövőben is kiegészíti köbányai kötődéssel. Hiszen most is elmesélte, hogy anno az első magyar tulajdonú autóból Budapest X. kerületében „röffen-

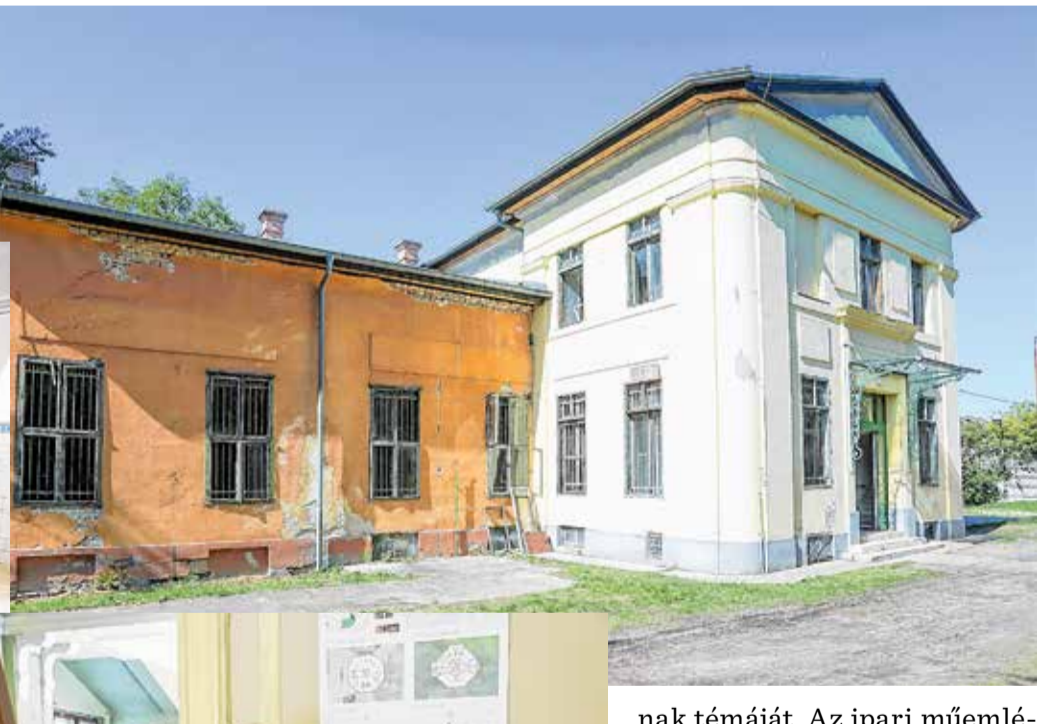

Sörgyári terület „újrapalackozva”

Múltra épített jövő

Letisztult formáival, „szociálisan is érzékeny” szolgáltatótérivel 21. századi „kisváros” lenne az „óvárosban”. Sok egyéb mellett helyet kapna benne kétszintes ifjúsági közösségi ház, szintén kétszintes fejlesztőközpont, társasház kétszintes családi lakásokkal, szociális bérlakásokkal, zene-műhely dzsesszbárral és bérelhető próbatermekkel. A Havas/Dreher-villában a helyi társadalom „közös nappaliját” alakítanák ki, amely a 8 óra munka és a 8 óra pihenés között a 8 óra „szórakozás” egyik böliségi terele lenne színház- és bálteremmel, könyvtárral, tanodával, ahol felzárkóztató foglalkozásokat lehetne tartani.

A valaha ugyancsak a sörgyár 1-es telephelyéhez, az S1-hez tartozó Bárka épületegyüttesét is újragondolták, lenne benne ügyfélközpont, üzemi étkezdé és egy textilműhely, ahol a lakosság ruhát is javíthatna. És természetesen a kulináris élvezeteknek is lenne „szentélye”, a Nemzetek konyhája koncepcióját Szűcs Petra dolgozta ki, aki vel a Havas/Dreher-villában beszélgettünk, amikor a Kulturá-

lis Örökség Napjain végignéztük az S1 átfogó megújításának vázlatteit bemutató tablókiállítást. Elmesélte, hogy az étteremnek megálmodott épületet egy lehetne véltári metszet alapján „visszanyolcszögösítette”, és összekapcsolta a kerület múltjának „tanújázatával”, a köbányászatból visszamaradt pincerendszerrel, ahol elképzelése szerint konyhai alapanyagot, gombát, csigát természetesen, tenyészténeket. Maga a vendéglő háromszintes lenne, a pincében helyezte el a kiszolgálórszleget, a földszinten a vendégtérrel, a tetőn pedig a kilátót a Szent László-templom panorámájával.

Az ötletet, hogy a Műegyetem urbanisztikára, azaz város-tervezésre, városfejlesztésre szakosodott építészhallgatói az S1-re fókuszáljanak, egy építész-kamara-előadás adta, amelyet Köbánya korábbi főépítésze, Mozsár Ágnes tartott D. Kovács Róbert Antal polgármesterrel közösen. A hallgatóság soraiban jelen volt Herczeg László, a Budapesti Építész Kamara frissen megválasztott elnöke, az urbanisztika tan-szék oktatója is. Mivel édesany-

nak témáját. Az ipari műemlékek amúgy is közel állnak hozzá, 2010-ben, amikor Pécs volt Európa egyik kulturális fővárosa, részt vett a Zsolnay Kulturális Negyed tervezésében.

A hallgatói vázlattevek az első felév „termései”, a folytatásban következnek az aprólékosan kidolgozott műszaki tervek. Herczeg László hangsúlyozta, hogy egyetlen anyag készült, amely gondolatokat ébreszthet ugyan a terület hasznosításához szük-ka” nagyban befolyásolta a pályaválasztásban, az S1 területét ismerté, de csak kívülről. Amikor feltárult előtte a falakon túli világ, megtalálta benne a komplex tervezés két féléves kurzusá-

Házi komposztálót építettek a Bosch Kft. önkéntesei három kőbányai óvodában

Csutka, csepű, csigaház

Gusztai, a kukac, vígan élt Karcsi bácsi virágoskertjében, míg nem a kegyetlen sors jóvoltából egy rigó csőrében nem találta magát. Addig-addig ficáncolt a lelkem, hogy mégsem lett belőle fiókacsel. Helyette egy kerti hulladékhalom kellős közepén találta magát, ahol Zozó, a szálalábú, Sziszi, az ászkarák és Katka atkalaný menten munkára is fogták.

Így kezdődik a csöppségeknek szánt tanmese, melyet a komposztálásról szóló oktatóanyag mellé postáztak a Bosch Kft. munkatársai. A kőbányai nagyvállalat három kőbányai óvodának ajánlotta fel még májusban, hogy a kerületi zöldprogramjuk keretében házi komposztálót és magasságyba fűszeres-virágos kertet telepít. A Csodapók, a Zsivaj és a Gépmadár óvodák lettek a befutók. „Ahogy megjött a felhívás, szinte azonnal írtam visz-

szá” – mondta nevetve Strifler-Siró Stefánia, a Gépmadár utcai intézmény igazgatóhelyettese. Számukra különösen jól jött ez az adomány, hiszen idén ők is nekivágnak a zöldóvodaprogramnak. Már ki is találták a napi rituálét: tízórai után közösen fogják kihozni a maradékot, és elmondják a kicsiknek a biológiai folyamatot újra és újra. Ebben a Gusztai-mese is segíthet.

A sok tervezgetés és felkészülés végül szeptember 23-án szökkenet szarba. A Bosch Kft. önkéntesei meghozták a raklapokat, a csavarokat és a festéket. A nyolc fiatalember az óvodásokkal együtt egyengette a talajt a kerítés mellett, csiszolgtatták közösen az építőanyagot. A kapitány Tóth Andi, a vállalat hulladékcsökkentési tanácsadója volt. A komposztkelet maga is „szemből” készült, olyan raklapokból, amelyek nem

használhatók fel újra, így az égetőben végeznék. A speciális festékek környezetbarát lászú. Sokan ugyan ferde szemmel néznek a komposztálóra, van, aki szerint bűdös, vagy a rácsalókat vonzza, Tóth Andi szerint azonban ez nincs így. Elég mindössze néhány alapszabályt betartani. Csak lebomló szerves anyag használható, de például főtt étel, csont és húsmaradék nem kerülhet a rekeszekbe. Macskalom sem.

A tanácsadónak az a tapasztalata, hogy a komposztálókat szeretik és használják a gyerekek. Sokszor előbb jut eszükbe, hogy beejtsenek valamit, mint a felnőtteknek. De otthon is megy a „szülőnevelés”. Például amikor megkérdezi a kisgyereket az anyukáját, hogy hova tegye az almacsutkát, mert az oviban úgy szokták meg, hogy annak a komposztálóba a helye.

Parkparti a Kőkert Kft. munkagépeivel

Nem kőkorszaki szakik!

Mikor van a takarítási világnap? Szeptember harmadik szombatján. Aki tudta, marta! Már mint a jó felelet után megélt jutalom csokoládé! A helyes válasza meg nem volt nehez rájönni, ugyanis éppen ezen a jeles napon rendezték a városi közterületeket és parkokat gondozó Kőkert Kft. bemutatónapját Óhegyen.

A fent említett kérdést, tucatnyi másik mellett, ott lehetett egy tárcsán kipörgetni. A fortyogó kőlevest az apukák és anyukák szintén értékelték.

A kicsiket inkább az arcfestés, a kézművesasztal és a gólyalás bábosok derítették jó kedvre. Az igazán főszereplők azonban a különféle traktorok, munkagépek és furgonok voltak, melyek tucatszámra parkoltak a mezőn. Mindegyikbe beülhettek a kíváncsiságotól, a kezelők pedig megmutatták, hogy mi mire való. Hosszabb sor várt a kosaras emelőre, amely akár 18 méterre is emelheti a bátor jelentkezőt.

Kapát, kaszát nem látott senki, sőt úgy festett, mintha a Kőkert járműveinek többsége egy szalonból gurult volna ide. A gépek zöme új, vagyis az utóbbi egy-néhány évben került Kőbányára – igazolta a látványt D. Kovács Róbert Antal. Kőbánya polgármestere emlékeztetett arra, hogy hosszú volt az út ideig. Csaknem húsz évvel ezelőtt például volt olyan fél év, amikor a köztéri szemetesekből nem ürítették a hulladékot. Ma már a városrészes egymillió négy-

zetméternyi zöld parkjai rendeztek, a szemetet elszállítják, a fákat gallyazzák és ápolják – környezetkímélő módon.

Kovács Zsolt parkfenntartási vezető az egyik új, húszmillió forintos Kubota fűnyíró traktor mellett várta a látogatók kérdéseit. A munkagép, mint ahogy másik három társa, légkondicionált, és van benne rádió is. Lehetett volna enélkül is kéri, de a cégnél fontos, hogy a sóforrók jó körülmények között dolgozzanak, fagyban és kánikulában egyaránt. A traktor elé hőkötő is

köthető, széles a vágóasztala, a gyűjtőtartánya 500 literes, ami a legnagyobb ebben a kategóriában.

A vezető szerint most érkezett el a Kőkert arra a szintre, hogy az eszközpark megfelelő. Ezután már csak arra kell figyelni, hogy időben cseréljék, karbantartsák őket, hiszen folyamatosan dolgoznak, tavasztól őszig. Kőbánya zöld területei hatalmasak, és ezek egy része nem kerületi tulajdon. Sokszor van félreértés, amikor a MÁV, a BKK vagy a főváros kezelésében álló földeken látják a gazt a polgárok, és jeleznék. De

alakosság azt is sokszor elvárja, hogy a háza előtt nyírják le a fűvet, pedig a rendelet szerint a járda és az út közötti terület gondozása az ingatlan tulajdonos feladata. Ha nincs járda, akkor a kerítéstől számított öt méter ez a határ.

Kovács Zsolt kiemelte, hogy nagy feladat a fák cseréje, hiszen például az Óhegy parkjamosan dolgoznak, tavasztól őszig. Kőbánya zöld területei hatalmasak, és ezek egy része nem kerületi tulajdon. Sokszor van félreértés, amikor a MÁV, a BKK vagy a főváros kezelésében álló földeken látják a gazt a polgárok, és jeleznék. De

„a területet: 27 ezer lány-szárú virít minden évben a parkokban, összesen a helyükre árvácskák kerülnek.

Az utóbbiak közül néhány száz tő hamarabb földbe került. A bemutató show-n az egyik óriási gallyázó adapter mellett ugyanis ültetni tanították a gyerekeket a Kőkert kertészei. Egy nagy kupac földhányás tövében, egy homokozólapát segítségével kerültek a mélykék-fekete-fehér szirmú növények egy kisebb cserépből nagyobbba. Némi locsolással zárult a művelet, és került a kis kezekbe a virág. Remélhetően valamennyi gyökere ereszt!

Zöld Családi Nap Kőbányán

Barátom, a barázdabillegető

Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan! – a zöldszemlélet ósrégi jelszavát ugyan ritkábban hallani mostanában, az élhető környezet fenntarthatóságáért érzett felelősség azonban egyre többeket foglalkoztat. A fókuszba pedig a gyerekek kerülnek, hiszen tanítással és a jó szokások kialakításával őket talán sikerül a helyes útra terelni. Mindez per se sok játékkal, színes programokkal hatékony, ahogy ezt a Zöld Családi Nap szervezői is gondolták Kőbányán.

Zölden, játékosan

Minél több kört tett meg valaki a KÖSZI előtt felvert sátorátorban, annál több tudást és élményt szerzett. Például az ügyességi játékok révén. Az FKF standján hulladékfelismerő és válogatószereny mellett régi tojástartókból és zöld-séghálókból készült ajándék. Az ÖKO-Játék asztalánál méhecskék és virágok voltak a középpontban, az Örömszél csapata ugyanakkor magtárogatásra, „vakondpárj” játéka és komposztterbi cserébevitte a gyerekeket. Aki a Spacebuzs szimulátorban egy virtuális űrszertán közelről figyelte a Napot, az rögtön mellette, a Kőbányai Bringásoknál újra a földre szállhatott, és megtapasztalta: hogyan lehet biciklivel áramot fejleszteni, s így működtetni egy konyhai turmixgépet.

Kvízек mindenkinek

A nap és az áram a Solar-Luna Kft. sátorában kapott főszerepet, ahol a napelemezről szóló teszt kitöltőit csokicsomagjal jutalmazták. A kis vállalkozás kőbányai, fiatal csapat, és ahogy Jung Noémi operatív vezető elmondta, általában azok találják meg őket, akikkel más nagy cég nem akar foglalkozni. Nő

az érdeklődés a napenergia iránt Kőbányán is, egy társasház például autótöltőket rendel a felújításhoz, ugyan még nincs rá szükségük, de látják, hogy mit hoz a jövő. Más cég a targoncáit tölti fel napelemezrel a hétvégén. A közeljövő számára az üveg-üveg napelem lehet, ami alulról is működik, azaz a visszaverődő fényt is megfogja.

Szemét helyett újrahasonított

Biztos, hogy ha elhasználtuk, mindent ki kell dobni? A Zöld Családi Napon több standon is egyértelműen nemmel válaszoltak. A Rebag design például a farmernadrágnak ad második életet, táskák és kötények formájában. Meg is mutatták, hogyan. A Texpas sátrában háti-zásakok, uzsonnatasakok, játékok lettek a textilhulladékból. Mellettük a Dressa Kft., az Első Magyar Zokni Csereprogram gazdája üttött tanýat. Csányi Zoltán ügyvezető elmondta, hogy régóta kereskednek zoknikkal. Észrevették, hogy míg régen stopptolták a lyukakat, felszedték a harisnyán lefutó szeméket, most mindegyik megy a szemébe. Tíz éve gyűjtik a kiselejtett zoknikat, összesen 31 tonna érkezett ez idő alatt, amiből szigetelésre szolgáló tűnemezt file lett. Jönnek vadiúj zoknik is, mert nem tetszenek, vagy mert rossz a méret. Ezeket adományboltok kapják.

Állattartás felelősen

Az emberek ökolábnymát kutatva, zokniban vagy anélkül, nem lehetett megfedkezni a mi nyomunkat követő társakról sem. A Rottenbiller parkban a négy lábúak jóllétére is jutott figyelem. A ZöldEz kutyás érdekvédelmi egyesület missziója, hogy a gazdik és a környezet,

a döntéshozók és a társadalom kapcsolatát fejlessze. Vezetőjük, Hirbek Edina úgy látja, ez egyre fontosabb feladat. Budapesten a Covid óta exponenciálisan nő a kutyák száma, ma már annyi állat él a lakásokban, mint gyerek. Ezért új kutyafuttatók kellene, a parkokban szükség van házirendre. És kell az állattartók tudatossága is, ezért ingyenes mini kutyaiskolai foglalkozásokat tartanak város-szerte a parkokban. A gyerekeket játékosan oktatják, például viselkedéskártyával mutatják meg, hogy egy fültartás mit jelenthet. Ebből az is kiderül, mikor lehet megismogatni és mikor érdemes vigyázni egy kutyussal.

Legyen minél több madárbarát kert

A kutyások mellé a természetben élő állatok, jelesül a madarak szószólói telepedtek. A Kőbányai Önkormányzat felkérte a városi biztosított komposztálókat, madáretetőket és odúkat a jelentkezőknek. Ezeket lehetett a Zöld Családi Napon átvenni. Zudar

milyen magasan van a lakhely, hogy éri fény, mennyire védett. Ezért eltelhet akár két-három év is, mire lakó költözik bele. Élelemmel is célt lehet érni, ezért a legtöbb madáretetőt is kérnek. De vigyázat! Nem minden lehet belerakni, a kenyérmorzsa például halálalós végű bélcsavarodást is okozhat.

Ide! Újdonság, hogy beton- és kőporcelán itatókat is lehetett igényelni, az utóbbi a munkatársak saját ötletéből született. Az önkormányzat kéri, hogy jelezzenek vissza a madárbarátok, és érkezik is minden évben számos fotó, amelyeken például csuszák, széncinegék, rigók láthatók.

Elismerés a környezettudatosságért

A Zöld Családi Napon adták át a „Madárbarát kert”, a „Tiszta udvar, rendes ház”, a „Tiszta, rendezett Kőbányáért” és a „Legszebb konyhakertek” díjakat. Számuk idén sem volt kevés, hosszú sorban léptek fel a színpadra, hogy Radványi Gábor alpolgármestertől átvegyék a kis kerámia táblácskát vagy az oklevelet. Közük volt Kiss Nikolett is, aki családjával a Kismarton úton lakik. Mindössze 20 négyzetméteres teraszon nevel növényeket két éve, amióta beköltöztek. Nem tervez, nem spekulál: ha jártában-keltében egy eladó virág megtetszik neki, azt hazaviszi. A kiskert éke egy banánfa, amit ajándékba kaptak. Nikolettnek egyre jobban tetszik ez a hobbi, de figyelmeztet, hogy van azért munka vele bőven. Nyáron mindennap öntözni kell, és ha elutaznak, valakire a növényeket rá kell bízni. Úgy tervezi, jövőre a komposztálást is kipróbálná, és azt is elképzelhetőnek tartja, hogy madáretetőt is igényel. Így lesz kerek a kerti világ.

Autómentes családi nap bringásokkal az Óhegy parkban

Legyen két keréssel kevesebb!

Elsőre meglepőnek tűnhet, hogy a hagyományos őszi biciklis fesztiválon, amely a mobilitási hét zárórendezvénye, éppen furgonokkal nézhetett farkasszemet a nyeregben érkező látogató. A Kőkert Kft. géppark-

ja ugyanis szintén ezen a szeptemberi szombaton mutatkozott be. Továbbgondolva azonban az összefüggés könnyen felfedezhető volt, hiszen mindkét rendezvény a környezettudatos gondolkodás jegyében szervező-

dött, illetve itt is, ott is a legkisebbek álltak a középpontban.

A Kőbánya Bringa mobilszínpadán szólt a zene, profi riportert közvetítette a kanyargó bójáson zajló futamokat. A szlalomot akár görkorcsolyával és műanyag „kismotoron” is le lehetett járni, az ügyességi pályán már csak a pöttöm bringások brillíroztak, szigorúan bukósisakban. A bringapárbaj-állomáson két bakon álló kerékpár mérte a „sebességet”, a mellette lévő sátorban KRESZ-teszt zajlott. A próbákat teljesítők egy kerek bringás tallért kaptak fizetségül, melyek birtokában végül ajándékokat lehetett kipörgetni. Igen, egy szerencsekeréken! És hogy a sok kerékből továbbra se legyen elég: a fődíj természetesen egy kerékpár volt.

Barkó-Tóth Viktória, a Kőbánya Bringa program vezetője elmondta, hogy a feladatsorral az elméleti és gyakorlati képességek fejlesztése volt a cél.

A KRESZ-teszt esetében persze segített a szülő is, de azért meglepő, hogy egy-két pontban többször karikázták be a rossz választ. Például főúton csak 12 éves kor felett biciklizhet a gyerek szülői felügyelet nélkül, és nem előbb, mint ahogy sokan gondolták. A behajtani tilos jelzés pedig a kerekezőkre is ugyanúgy vonatkozik, hacsak egy kiegészítő tábla ezt kifejezetten meg nem engedi.

A programvezető azt tapasztalja, hogy egyre több gyerek bringázik. Már az óvodában is menő a csillámpónis „futomotor”, és vagánynak tartják azt, ha valaki már tud pedálozni is. Szerencsére sok oviban tanítják a közlekedés szabályait. A szülők, ha maguk nem is vesznek bukósisakot és térdvédőt, a gyerekekre mindenképpen adnak, így a következő generációnak talán már természetes lesz ez is. Barkó-Tóth Viktória nem lát konkurenciát az elekt-

romos rollerben, szerinte jellemzően nem a bringások váltottak, hanem a dugók elől menekülő autósok állnak át. Az biztos, hogy szürke zóna ez, szabályozást kíván.

Több lett a biciklis a fővárosban és Kőbányán is. Az autósok és biciklisek közötti kutymacska harc is csillapodni látszik. Ezt már a kerületi testvér-szervezet, a Kőbányai Bringás Egyesület elnöke, Gombolai Gréta tette hozzá. Ők is játékra hívták a gyerekeket és szüleiket a sátrukban: sikeres kerületi nyomozós játékokat lehetett teljesíteni. Az elnöknő szerint különösen a munkába kereközők száma gyarapodott, a bicikliutak pedig egyre forgalmasabbak, még este is. A hobbiturázókat ugyan a nyári hőség most kicsit visszavetette, de itt az ősz, lehet újra kezdeni! Biztonságban, felelősen!

Őszi kerekessel tervek

Kedd reggel a Kőbánya Bringa, szerdán délután a Kőbányai Bringás Egyesület tartott bringás reggelit, illetve uzsonnát a Liget téren az Európai Mobilitási Hét keretében. Az uzsonnára mi is elmentünk. Bár ez a rendezvény is hagyományosnak számít, minden alkalommal vannak újonc megállók. Ezúttal például egy idősebb hölgy csodálkozott rá a péksüteményekkel, banánnal és üdítővel teli pultra. Nemcsak egy-egy jó falatot kaptak, akik megálltak, de tájékozódhattak a Kőbányai Bringás Egyesület következő programjairól is.

Október 26-án, szombat délután például a Kocsis Sportközponttal közösen terveznek egy izgalmas családi halloweeni tekerést. Ez azonban az előző évektől eltérően nemcsak arról szól majd, hogy rémségeknek öltöznek be a résztvevők, és csokit, cukorkát szórnak az útjuk mentén, hanem összekötötték egy helytörténeti túrával – meséli Gombolai Gréta egyesületi elnök. A fő rémet követve le-

het majd eljutni a rejtett állomásokra, kicsit nyomozós, kicsit játékos biciklizés vár a csatlakozókra.

Novemberben jön a szokásos szezonzáró tekerés a Naplás-tóhoz, decemberben pedig a Mikulás-tekerést használják fel a jótékony célokra. Idén nem kilométereket fognak gyűjteni, hanem érmekeket gyártanak a bringások, amelyeket jelképes összegért lehet megvásárolni. A befolyó pénzt fordítják majd a mikulásomagra, amelyet egy budapesti gyermekkorház kap meg. Az évzáró tekerés természetesen a szilveszteri lesz, utána pedig jöhet a megérdemelt pihenés az egyesületi tagoknak és szimpatizánsoknak, egészen farsangig.

A levegőben is nyeregben

Kerekek fenn, biciklis feje lenn, és mindez a levegőben, több méter magasan. Trükkfelvételnek tűnhet, pedig nem az. Ez egy pillanatkép a Rottenbiller parkból, a Gizmosport Freestyle Show-ból, amelyet őszinte izgalommal és szurkolással követték végig az ovisok az Európai Mobilitási Hét keretében. Hogy mi kell egy ilyen trükkhöz és hogyan érdemes kezdeni ezt a már olimpiai sportágat, erről kérdeztük Nagy Attila csapatvezetőt.

- Mi kell egy ilyen trükkhöz?

- Sok gyakorlás és kitartás, és persze bicikli. Ez egy hosszú folyamat, hogy ilyen szintre eljusson az ember, ahhoz 3-6 év gyakorlás kell.

- Hány éves kortól érdemes kezdeni?

- Hatéves kor előtt nem. Először roller, görkori, minden olyan sport, ami gurul és egyensúlyérzékletet fejleszt. Amikor elkezd az ember 140 centi fölé érni, akkor lesz ez a bicikli. Vannak ki-

sebb BMX-ek is, amivel hamarabb el lehet kezdeni, de nem éri meg, mert az izomzat, a csontozat még nem bírja el ezt a terhelést.

- Mit fejleszt?

- Mindent, de a dinamikus egyensúlyt a legjobban. Ez persze egy kis adrenalinbomba. A kihívások, hogy sikerül-e legyőzni magunkat, minden egyes ugrást egyre tökéletesebben megcsinálni. A testet meg a lelket is fejleszti.

- Hol vannak pályák, hol edzettek?

- Mi több helyről jöttünk, rendezvényekre állunk össze, az ország legjobb riderei itt vannak. Négy generációt képviselünk. Én már ötven elmúltam, van egy negyvenéves srác, van egy harmincas, de van egy húszéves is a csapatban. Ez egy alulról építkező under-

ground sport, bár olimpiai sportág, de az edzéshez pálya kell. Olyan pálya pedig, amin arra fel lehet készülni, itthon kevés van. De például pumpapályán el lehet kezdeni, és utána tovább lehet lépni.